1850. No. 65.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 13 AUGUSTUS.

De MINISTER van KOLONIEN,

In aanmerking nemende, dat sedert de overbrenging, bij zijn departement, van de werkzaamheden betrekkelijk de certificaten van Nederlandschen oorsprong of bewerking wegens goederen, ten uitvoer naar Nederlandsch Indie bestemd, niet meer, zoo als vroeger, gevorderd wordt de bekendstelling van de soorten en de emballagie dier goederen op het oogenblik der verzending, van de namen der afzenders, en van de scheepsgelegenheden, waarmede de verzending plaats heeft; — dat de waarborg welken de kennis van een en ander vroeger opleverde voor de identiteit der in de certificaten vermelde goederen en tegen het misbruik; hetwelk, ten nadeele van de inlandsche nijverheid, van de certificaten van oorsprong kan worden gemaakt, door het gemis aan die kennis geheel en al verloren gaat, en dat het mitsdien, in het belang dier nijverheid, wenschelijk is, met instandhouding overigens van de ten verleden jare ingevoerde regeling, de opgave van de bovenbedóelde bijzonderheden, even als zulks vroeger plaats had, te vorderen,

Brengt ter kennisse van de belanghebbenden:

dat de certificaten van Nederlandschen oorsprong en bewerking, welke door de plaatselijke besturen worden afgegeven voor goederen, bestemd om naar Nederlandsch Indie te worden uitgevoerd, door die besturen bij voortduring op den thans gebruikelijken en bij de aankondigingen van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 2 en 12 Junij 1849 bekend gemaakten voet, *in duplo*, aan het departement van Kolonien zullen worden ingezonden, ten einde, wanneer dezelve aan geene overwegende bedenkingen, wat den vorm betreft, onderhevig worden bevonden, van den stempel des departements en van een doorloopend register-nommer te worden voorzien, waarna de originelen zullen worden teruggezonden, ter uitreiking aan de belanghebbenden;

dat, in wederopvolging van het voorgeschrevene bij aankondiging van den Minister van Binnenlandsche Zaken van den 8 October 1842, die certificaten *voor de verzending der goederen*, door de betrokken reeders, cargadoors, kooplieden of andere *afzenders*, zullen moeten worden aangevuld met eene door hen onderteekende verklaring, houdende eene duidelijk opgave van de kisten, balen, pakken of vaten, waarin de goederen worden verzonden, van de merken der emballagie en van de soort, kleur, getal, ellemaat, gewigt enz. der goederen, welke zich in iedere emballagie bevinden;

dat de certificaten voorzien van evengemelde verklaring, andermaal aan het departement van Kolonien zullen moeten worden ingezonden, vergezeld van eene opgave van de namen van het schip en den gezagvoerder waarmede — en de haven van Nederlandsch Indie, waarheen de goederen worden verzonden;

dat de certificaten alsdan bij gezegd departement zullen worden voorzien van het volgende visa:

»Gezien en geregistreerd om bij lossing te . . . . uit het »schip . . . . kapitein . . . . de voorregten te »genieten, aan de goederen van Nederlandschen oorsprong en bewerking toe»gekend.

»'s Gravenhage den . . . . . .

»Van wege het departement van Kolonien."

dat de bovenbedoelde verklaring der betrokken reeders, cargadoors, kooplieden of andere afzenders, alsmede het evengemelde visa, bij het departement van Kolonien zullen worden overgebragt op de aldaar berustende duplicaten;

dat de originelen daarna onmiddellijk aan de inzenders zullen worden teruggezonden en de duplicaten met de eerst-vertrekkende landpost verzonden aan het Bestuur van Nederlandsch Indie, ten einde bij aankomst der goederen in de haven van bestemming aanwezig te zijn en met de originelen te kunnen worden vergeleken.

Wordende aan de belanghebbenden ten overvloede herinnerd, dat de certificaten van oorsprong of bewerking, steeds *gelijktijdig met het goed*, waartoe zij behooren, moeten worden afgezonden en daarmede in Nederlandsch Indie aankomen; — dat de inhoud der kisten, balen, pakken, vaten, enz. volkomen moet overeenstemmen met de omschrijving, in de certificaten voorkomende; — dat in geen geval het bovenvermelde visa (zonder hetwelk de certificaten geene kracht hebben) wordt verleend, wanneer de schepen, waarin de goederen geladen zijn, reeds mogten zijn vertrokken; — en dat zij mitsdien in hun eigen belang behooren te zorgen, dat de certificaten *tydig*, voor het vertrek der bodems, aan het departement van Kolonien worden ingezonden, ten einde bij onverhoopte bevinding van gebreken de daaruit ontstaande vertraging niet tot hun nadeel strekke.

Het vorenstaande zal worden toegepast op alle certificaten van Nederlandschen oorsprong of bewerking, af te geven op of na den 15 dezer, onverschillig wanneer de daarin vermelde goederen worden verzonden; voorts op alle certificaten, afgegeven vóór evengemelde dagteekening, wanneer de goederen, waartoe dezelve betrekking hebben, verzonden worden op of na den 1 September aanstaande; zullende mitsdien de goederen, geladen in schepen welke *vóór* den 1 September aanstaande eene der havens van het Rijk zullen hebben verlaten, en vergezeld van certificaten, afgegeven vóór den 15 dezer, de voorregten, aan den nationalen oorsprong of bewerking verbonden, nog genieten, al zijn die certificaten niet van het boven omschreven visa, maar alleen van den stempel van het departement van kolonien voorzien.

's Gravenhage,
den 2 Augustus 1850.

De Minister van Kolonien,
CHS. F. PAHUD.

De COMMISSARIS DES KONINGS *in de Provincie Friesland,*

Gezien art. 4 van Zijner Majesteits besluit van den 1 Maart 1831 no. 14,

Maakt door deze bekend, dat de, door de Algemeene Rekenkamer, gearresteerde Rekeningen en Verantwoordingen van den Heer Betaalmeester te Sneek, wegens deszelfs ontvangsten en uitgaven betrekkelijk de Provinciale fondsen,
over het dienstjaar 1845, loopende over de laatste helft van den derden jaargang;
over het dienstjaar 1846, loopende over de laatste helft van den tweeden- en over den derden jaargang;
over het dienstjaar 1847, loopende over de laatste helft van den eersten- en over den tweeden jaargang; en
over het dienstjaar 1848, eerste jaargang,
met de daartoe betrekkelijke Begrootingen, gedurende veertien dagen, in te gaan den 12 Augustus 1850, aan de Provinciale Griffie ter inzage van een ieder Ingezeten, zullen worden nedergelegd.

En, ten einde hieraan de vereischte publiciteit te geven, zal deze in de Leeuwarder Courant worden geplaatst.

Leeuwarden,
den 7 Augustus 1850.

De Commissaris des Konings voornoemd,
VAN PANHUIJS.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 9 Augustus 1850, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	*f* 8,86.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . .	- 148,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . .	- 148,00.

Leeuwarden,
den 10 Augustus 1850.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

LONDEN, den 5 Augustus.

In het Lagerhuis deed de Procureur-Generaal heden de vroeger medegedeelde voorstellen wegens de zaak der toelating van den baron *Rothschild*.

De heer *Hume* meende dat de benoemde, na het afleggen van den eed, zóó als die voor zijn geweten het meest verbindend was, gerust zitting had kunnen nemen. Thans sloeg hij als amendement voor te klaren dat, naardien twijfel ontstaan was over de wettelijke kracht van den eed, zóó als die door den baron *Rothschild* was afgelegd, het noodig is dat bij den aanvang der volgende zitting een wets-ontwerp worde ingediend, om de wet ten opzigte van het afnemen van dien eed te verklaren, en verder dat dit huis het onderwerp der thans aan zijne leden opgelegde eeden, ten opzigte der veranderingen, die daarin sedert de eerste bepalingen der wet dienaangaande hebben plaats gegrepen, in ernstige overweging nemen zal. De voorstellen des Procureurs-generaal zijn ten slotte aangenomen, dat waarbij bepaald wordt dat de heer *van Rothschild* geen zitting kan nemen alvorens de eeden in hun geheel te hebben afgelegd met 166 tegen 92, en dat hetwelk voorschrijft dat het huis zich in de volgende zitting met wijziging der eedsformulieren zal bezig houden, met 142 tegen 106 stemmen.

PARIJS, den 6 Augustus.

Deze hoofdstad is op dit oogenblik voor een groot gedeelte geïnundeerd. Om 1 ure des middags begon een onweder los te breken, dat een uur aanhield en de straten der noordelijke stad, loopende op de boulevards, geheel onder water zette.

Ten 4 ure kwam er een tweede onweder op, nog verschrikkelijker dan het eerste en eerst ten zeven ure bedaarde het eenigzins.

Het water stond in onderscheiden magazijnen en winkels; vele bakkers konden niet werken.

't Gezigt dat de straten, de rijtuigen en de voetgangers opleverden, was soms akelig, soms koddig.

Enkele jongens namen te midden der algemeene ontsteltenis, een straatbad.

Te half acht ure was het water in de straten vallende, doch te 10 ure was men weder bevreesd voor een nieuw onweder. Men weet nog niet of er menschenlevens zijn te betreuren, doch koestert daarvoor wel eenige vrees.

HAMBURG, den 8 Augustus.

De post van hier naar Friedrichstadt is moeten terugkeeren. De reden wordt niet opgegeven. Zoo als bekend is ligt de stad aan den noordelijken oever van den Eider, niet ver van de westelijke kusten. Van een voortdringen der Denen tot daar toe, is hier voor als nog niets bekend geworden.

RENDSBURG, den 8 Augustus.

Willisen heeft de geheele linie laten recognosceren. Dit heeft aanleiding gegeven tot ernstige voorposten-gevechten, welke nogtans geene belangrijke resultaten hebben opgeleverd.

Friedrichstadt en Husum zijn door de Denen bezet.

's GRAVENHAGE, den 10 Augustus.

Bij besluit van den 9 dezer, heeft Z. M. op de voordragt van den Raad van ministers, en den Raad van State gehoord hebbende, het volgende bepaald:

Art. 1. Onze minister van binnenlandsche zaken wordt gemagtigd, om de tegenwoordige zitting der Staten-Generaal onzentwege te sluiten, in eene vereenigde zitting der beide Kamers, welke gehouden zal worden op Dingsdag den 20 dezer, des namiddags ten twee ure.

Art. 2. De Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal worden met het tijdstip van de sluiting der tegenwoordige zitting ontbonden verklaard.

Art. 3. De dag der eerste bijeenkomst van de vergaderingen der nieuwe provinciale Staten wordt bepaald op den 9 September aanstaande.

De verkiezing der nieuwe leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal zal plaats hebben op Woensdag den 11 September daaraanvolgende.

Tot de verkiezing van nieuwe leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zal worden overgegaan op den laatsten Dingsdag der loopende maand Augustus, den 27 dezer.

Art. 4. Overeenkomstig het grondwettig voorschrift, zal de gewone vergadering der Staten-Generaal worden geopend op den derden Maandag, zijnde den 16 der aanstaande maand September.

Onze minister van binnenlandsche zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschriften zullen gezonden worden aan de beide Kamers der Staten-Generaal, aan den Raad van State, aan de departementen van algemeen bestuur, aan de Algemeene Rekenkamer, en hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

GRONINGEN, den 8 Augustus.

Als een blijk van den buitengewoon ruimen oogst van koolzaad in dit jaar in onze provincie kunnen wij melden, dat op den ll. Dingsdag gehouden marktdag alhier aangevoerd is ongeveer *achttienhonderd* last *koolzaad*, waarvan bijna alles verkocht is, door elkander à 270 gulden het last, bedragende in het geheel de aanzienlijke som van *vierhonderd zes en tachtig duizend gulden*. Men herinnert zich niet, dat ooit op eene korenbeurs in ons Rijk zoodanige belangrijke aanvoer van *koolzaad* plaats had. In vroegere jaren hadden wij, bij ruime oogsten, enkele marktdagen, dat daarvan duizend last ter verkoop werd aangeboden, eens bedroeg de aanvoer elfhonderd last, doch nooit heeft de aanvoer alhier eene hoogte bereikt, als ll. Dingsdag.

— Sedert de opgave van de 45 zeeschepen, die in den loop dezes jaars van verschillende werven onzer provincie te water en in de haven dezer stad gebragt zijn, zijn nog 5 schepen alhier aangekomen, om verder afgewerkt en opgetuigd te worden. Bovendien zijn van de werven in de *Oude* en *Nieuwe Pekel-A* in dit jaar te water gebragt en van daar uitgevaren 12 zeeschepen, zoodat het geheele aantal nieuw gebouwde en in dit jaar in onze provincie ter zeevaart uitgeruste schepen het aanzienlijk cijfer van 62 bedraagt.

SNEEK, den 8 Augustus.

De inhoud van het programma van de hardzeilpartij, alhier te houden op Woensdag den 21 Augustus eerstkomende, is als volgt:

1ste KLASSE. — *Vracht-*, *beurt-* en *veerschepen* van 8 el over steven en daarboven, wit nommervlagje aan de gaffel. *Ligplaats:* aan de bakens langs de houkesloot voorbij de drie pollen. *Afvaart:* 2 uur. *Vaarwater:* houkesloot, kruiswater, kolmeer, Sneekermeer, om een vaartuig met vlag in top, liggende nevens de heerenzijl; van daar om een vaartuig als boven bij het diepgat, terug de meer en om de kleine roôkoepolle; weder in de meer, heerenzijl, diepgat, terug de meer, om de kleine roôkoepolle; alsvoren in de meer, heerenzijl, diepgat, terug de meer, roôkoe in, kruiswater, houkesloot, om de drie pollen, en elk naar zijn baken, of in eene omgekeerde orde, naar gelange van den windstreek.

Prijs: een stuk gewerkt zilver. *Premie:* een dag- en nacht-kijker.

2de KLASSE: — *Jagten* en *booten* van 6 el tot beneden 8 el, rood en wit nommervlagje aan de gaffel. *Ligplaats:* de vaartuigen dezer klasse schieten dadelijk aan de bakens der 1ste klasse, zoodra die afgevaren is, in goede orde en zonder overijling. *Afvaart:* ten 2½ ure. *Vaarwater:* hetzelfde als dat van de 1ste klasse.

Prijs: eene fraaije pendule. *Premie:* een voorwerp in zilver.

3de KLASSE: — *Booten* van 5 el tot beneden 6 el, rood, wit en blaauw nommervlagje aan de gaffel. *Ligplaats:* aan de bakens voorbij *'t Op*. *Afvaart:* 2½ ure. *Vaarwater:* houkesloot, kruiswater, kolmeer, om de *ton* bij sijbesloot, roôkoe in, kruiswater, houkesloot, en om de ton bij *'t Op;* hetzelfde vaarwater nog eens, om de ton, en elk naar zijn baken.

Prijs: eene zware zilveren zak-tabaksdoos. *Premie:* eene vlag met vlaggestok.

4de KLASSE: — *Bootjes* van 4 el 8 palm en daar beneden, vrij geijkt van belasting en getuigd met bezaan of sprietzeil, wit nommervlagje, met blaauw aan de gaffel of sprietstok. *Ligplaats:* aan de bakens in de wijdvaart. *Afvaart:* ten 3 ure. *Vaarwater:* van af de bakens naar het kruiswater, aldaar om de

langs de Jouwstervaart; terug tot nabij de kalkovens en aldaar om de ton; hetzelfde vaarwater nog eens, om de ton, en elk aan zijn baken.

Prijs: een zilveren sigarenkoker. *Premie:* een vleugel met zilveren scheerhout.

De *aangifte* der zeilvaartuigen vóór of op *Dingsdag* 20 *Augustus*, bij den heer *A. Haagsma*, aan het Kleinzand te Sneek. De *loting* geschiedt Woensdag 21 Augustus, des voormiddags ten 10 ure precies, bij *G. de Ruiter* alhier; en de *keuring* en *meting* denzelfden voormiddag ten 11 ure; moetende de vaartuigen tot dat einde geschaard liggen, naar gelange hunner klasse, in de *stadsgracht aan het land, te beginnen bij de Jousterbrug.* Het sein der afvaart is een geweerschot voor elk der vier klassen.

Men zal de zeillaadje naar goedvinden kunnen inrigten, zoodat in dit opzigt de meestmogelijke vrijheid gegeven wordt.

Voorts wordt ter gelegenheid dezer hardzeilpartij, door medewerking der Nederlandsche zeil- en roei-vereeniging te Amsterdam, uitgeloofd voor eenen roeiwedstrijd van *vierriems gieken*, mits daartoe ten minste een *drietal* mededingers zich aanmelde, als:

Prijs: een stuk gewerkt zilver. *Premie:* een stuk gewerkt zilver of voorwerp van anderen aard. (*Geene inleggelden*).

De *aangifte* te doen vóór Zondag 18 Augustus, bij den heer *Th. Cool*, buiten het Hoogënd alhier. *Loting* op den dag van den wedstrijd, des morgens ten 9 ure, bij *G. de Ruiter. Afvaart:* op een gegeven sein van het vaartuig der directie.

Gedurende den wedstrijd zal het vaarwater zoo veel mogelijk vrij gehouden worden.

Het vaartuig der directie is kenbaar aan de collegie-vlag: *Zeemanshoop* no. 22.

LEEUWARDEN, den 12 Augustus.

Bij besluit van den 4 Augustus jl. no. 76, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1°. op hun verzoek eervol ontslag te verleenen: aan den heer mr. *J. J. Rahusen*, als 1sten luitenant, den heer mr. *W. Winterswijk Kutsch*, als 2den luitenant, beiden bij de dienstdoende schutterij te dezer stede, en aan den heer *W. Roos* jr., als 2den luitenant bij de dienstdoende schutterij te Harlingen;

2°. te benoemen bij de dienstdoende schutterij te dezer stede: tot 1sten luitenant den heer mr. *W. Albarda*, thans 2den luitenant; tot 2de luitenants, de heeren mr. *P. Heringa Cats* en *J. H. Haverschmidt NTz.*, thans sergeant.

— Vrijdag ll. had alhier op de gewone baan de vroeger aangekondigde harddraverij plaats, om eene door Z. M. den Koning aangeboden Gouden Zweep. Negen der meest bekende harddravers, wedijverden gedurende drie uren om den, in de werkplaats van mejufvrouw de wed. *G. Heijmans* vervaardigden, fraai bewerkten prijs, waarvan het zwart langstaart ruinpaard, genaamd *de Vlieger*, bereden door den pikeur *P. J. de Boer*, en toebehoorende aan onzen stadgenoot den heer *C. J. Feddes*, de overwinning mogt behalen. Eene talrijke menigte van uit alle oorden dezer provincie woonde dit feest bij, dat mede door den Commissaris des Konings in dit gewest, namens Z. M. vertegenwoordigd, en door de hoornmuzijk van het garnizoen dezer stad niet weinig luister bijgezet werd, en getuigde deze dag op nieuw dat het blijk van belangstelling, door wijlen Z. M. Koning *Willem I*, tijdens hoogstdeszelfs tegenwoordigheid bij eene op den 31 Mei 1828 te dezer stede plaats hebbende harddraverij, gegeven in de aankweeking van paarden, door de instelling uit H. D. eigen fondsen, van het feest, dat ook door wijlen Z. M. Koning *Willem II*, gehandhaafd, en nu ook reeds voor de tweede maal door Z. M. Koning *Willem III*, door Friezen werd geschonken, door hen steeds op hoogen prijs gesteld, en niettegenstaande de vele, gedurende den zomer plaats hebbende harddraverijen in de onderscheidene steden en vele dorpen dezer provincie, altijd met de meeste belangstelling wordt bijgewoond.

— Ten gevolge het broeijen van het hooi, ontstond er Vrijdag morgen ll. brand in de onder het behoor van den dorpe Goutum staande boerenplaats, bewoond door den landbouwer *Jacob Vonk*, die zoo snel in hevigheid toenam, dat binnen korten tijd de schuur en aanzienlijke daarin zich bevindende hoeveelheid hooi, eene prooi der vlammen werd. Door de doelmatig aangewende pogingen van de ingezetenen, de bereidvaardig verleende hulp van de aan het kerkgebouw van dien dorpe werkzaam zijnde timmerlieden, en de uit deze stad onmiddelijk op de plaats des onheils zich bevindende brandspuit, heeft het echter nog mogen gelukken om de woonhuizinge te bewaren.

— Met leedwezen verneemt men, dat de berigten omtrent de zoo bekende aardappelziekte gedurende de laatste dagen minder gunstig zijn. Het kwaad dat zich op de kleigronden in deze provincie het eerst vertoonde, is thans hoewel in minderen graad ook reeds op de zandgronden aanwezig. Ook uit de andere gewesten van ons Vaderland en vele naburige rijken verneemt men, dat op de eene plaats meerdere op de andere mindere sporen dezer ziekte aanwezig zijn, doch vleit men zich algemeen met de hoop, wanneer geene voortdurende te natte weêrsgesteldheid het kwaad bevordelijk moge zijn, de zeer aanzienlijke hoeveelheid bunders grond, overal met aardappelen bepoot, altijd nog een zoo voldoenden oogst zullen opleveren, dat de aanwezigheid der ziekte niet die invloed op den prijs der andere levensmiddelen zal uitoefenen, zoo als bij derzelver eerste verschijning heeft plaats gehad, en waarmede het niet te ontkennen is dat zich ongelukkiglijk ook ditmaal velen mede schijnen te vleijen. Zoo wel het welslagen van den oogst van meest alle levensmiddelen in ons Vaderland, welker hoeveelheid, door de in de jongst verloopen jaren zoowel in dit als in de andere gewesten van ons Vaderland, met vrucht plaats gehad hebbende ontginning van duizenden bunders land, welke vroeger woest en onvruchtbaar lagen, is hierdoor de hoeveelheid belangrijk toegenomen; maar ook de dezer dagen aangenomen wijzigingen in de scheepvaartwetten, waarvan men weldra de inwerking-koming mag te gemoet zien, zullen aan alle natien de gelegenheid aanbieden, om dit Rijk in geval van nood, van al datgene ruim te voorzien, waaraan hetzelve blijken mogt behoefte te hebben, en waarin vroeger onder de destijds bestaande wetsbepalingen schier uitsluitend door eigen scheepvaart van uit de landen waar overvloed heerschte, konde worden voorzien. Hierdoor mag men zich vleijen, zal door alle natien van elders steeds gelijk zulks in het naburige Engeland plaats vindt, ook een belangrijken aanvoer naar Nederland plaats vinden, waardoor het niet waarschijnlijk is dat immer gebrek of buitengewoon hooge prijzen meer zullen te verwachten zijn.

— Het *Staatsblad* no. 46 bevat een koninklijk besluit van 8 Augustus 1850, houdende vaststelling van het model der, bij de verschillende verkiezingen te gebruiken stembus, mitsgaders van de wijze harer sluiting.

— De minister van binnenlandsche zaken heeft ter kennis gebragt der verschillende gemeente-besturen in het rijk, dat het model der stembus, vastgesteld bij Zr. Ms. besluit van 3 dezer (*Staatsblad* no. 46,) hebbende eene hoogte van 0,60 el, eene doorsnede van onderen van 0,40 el en in het deksel van 0,29 el, vervaardigd door *Johannis Rijnborn*, koper- en blikslager te Deventer, tegen den prijs van *f* 10,25 bij hem verkrijgbaar is, en dat daarvan een exemplaar aan elk collegie van Gedeputeerde Staten is toegezonden.

— De minister van binnenlandsche zaken heeft, krachtens art. 99, laatste zinsnede, der wet van den 4 Julij jl. (*Staatsblad* no. 37), na de Gedeputeerde Staten der betrokken provincien te hebben gehoord, bij onderscheidene dezer dagen genomen beschikkingen, wederom verscheidene onder-kiesdistricten aangewezen in de hoofd-kiesdistricten.

— De *Drents. Courant* meldt dat de Staten dier Provincie den 7 dezer met 18 tegen 4 stemmen, op voorstel van Ged. Staten, het gewigtige besluit genomen hebben, om de deelneming in de op te rigten Maatschappij ter uitvoering der kanalen, waarvoor concessie is verleend aan jhr. *A. W. van Echten van Holthe c. s.*, van *f* 50,000 tot *f* 225,000 te verhoogen; de vereischte gelden zijn dus gevonden en men mag het er nu voor houden, dat de voorgenomene verbetering en verlenging der Hoogeveensche vaart met de geprojecteerde zijtakken haar beslag heeft erlangd.

— Het dagblad *Overijssel*, over de aanstaande benoeming van een Gouverneur-Generaal sprekende, zegt: »dat zij, die eene geheele hervorming van ons Indisch koloniaal-stelsel als dringende behoefte beschouwen, het niet zouden misbillijken, als men uit de rijen der mannen van behoud, een man van erkende zedelijkheid, van beproefde bekwaamheid en wezenlijke administrative kennis koos, al ware het ook een man van zulke sterk geprononcieerde staatkundige gevoelens, als de voormalige minister *van der Heim*."

— Den 1 dezer overleed te 's Hage de heer *M. A. Kuytenbrouwer*, gepens. generaal majoor der artillerie, ridder der orde van den Nederl. Leeuw en van den Rooden Adelaar van Pruisen.

— Uit de *Boeksaal* blijkt, dat de H. E. G. heer *Groen van Pinksterer*, Ambachtsheer van Ursem (onder Hoorn), verzocht heeft, bij de openbare verkondiging van eene daar plaats gehad hebbende beroeping, ter algemeene kennis te brengen, dat Z. H. E. doordrongen van het beginsel van de onafhankelijkheid der kerk en met achterstelling van alle andere bedenkingen aan het voorstaan daarvan, voor eens en *voor altijd afstand gedaan heeft van het regt van agreatie* en voornemens is dezen afstand op legale wijze te bekrachtigen.

— Thans heeft het licht gezien en is à 50 cents verkrijgbaar gesteld, het *Verslag van de Centrale Commissie tot Leniging der Waterrampen in Noord-Brabant*, veroorzaakt door de stormen en overstroomingen in Februarij van dit jaar. Het welgeschreven boekske bevat eene geschiedkundige mededeeling van de verrigtingen der commissie en eene getrouwe opgave van de beginselen naar welke zij gehandeld heeft. Daarbij zijn een aantal belangrijke bijlagen gevoegd. Uit een en ander blijkt, dat Noord-Brabant tot ondersteuning heeft ontvangen, behalve eene vrij belangrijke hoeveelheid levensbehoeften en kleedingsstukken, eene som van *f* 157,978,83½. De opgave van geleden verliezen door de waterrampen in Noord-Brabant beloopt in de verschillende gemeenten als volgt:

Empel *f* 4810, Alem, Maren en Kessel *f* 8626,50, Lith *f* 8045,88, Lithoijen *f* 7495,50, Oijen en Teeffelen *f* 5443,60, Oss *f* 5220,50, Berchem *f* 5281, Helvoirt *f* 708,72½, St. Michiels-Gestel *f* 6784, den Dungen *f* 1804, Vucht *f* 3857, Esch *f* 1632, 's Hertogenbosch *f* 3326,22, Orthen *f* 3255,05, Engelen *f* 1287, Cromvoirt *f* 1882, Bokhoven *f* 1357, Berlicum *f* 5708,44, Rosmalen *f* 24,686,27, Nuland *f* 6866,27, Geffen *f* 4935,69, Grave *f* 70, Gassel *f* 5516, Escharen *f* 2584,80, Velp *f* 3625, Megen, Haren en Macharen *f* 6844,50, Dieden, Demen en Langel *f* 953, Reek *f* 641, Beers *f* 4737,50, Haps *f* 922,40, Mill *f* 477, Cuyk *f* 10,107,51, Linden *f* 999,50, Herpen *f* 17,302,07, Huisseling en Neerloon *f* 1684,65, Deursen en Dennenburg *f* 3033,25, Boxmeer *f* 35, Vlymen *f* 683, Almkerk *f* 28, en Capelle *f* 489, totaal *f* 173,195,77½.

Hoe aanzienlijk nu het bedrag der som ook is, die ter ondersteuning is bijgedragen, is zij nog ontoereikende, om in de behoefte van eene zoo talrijke bevolking, als die der geteisterde plaatsen, te kunnen voorzien; te meer, wanneer men daarbij in aanmerking neemt, dat de thans opgegeven schade zich uitsluitend bepaalt tot geleden verliezen aan vee, wintervoorraad, bouwgereedschappen en woningen en die schade dan nog alleen door zoodanige behoeftigen en minvermogenden is geleden, die zonder krachtdadige hulp zouden te gronde zijn gegaan. Ieder, die dus ten behoeve dier ongelukkigen nog iets afzonderen wilde, zoude eene regt goede daad verrigten; ook door den aankoop van het zeer lezenswaardige verslag, waarvan wij hierboven spraken, bevordert men het goede doel.

— Bij het oprigten van zijn Tijdschrift, getiteld »het Indisch archief," ontving de heer Dr. *S. A. Buddingh* van het gouvernement eene som van *f* 2000, als renteloos voorschot. Thans verneemt men, dat hem deze som zal worden kwijtgescholden, of dat hij vrijheid zal erlangen om ze met exemplaren van zijn Tijdschrift te verrekenen, hetgeen daarmede gelijk staat. Het gouvernement moedigt den redacteur op alle mogelijke wijzen aan, om zijne taak voort te zetten. Eenige maanden geleden werd hij benoemd tot commandeur van de Eikenkroon.

— Terwijl er reeds eene groote hoeveelheid gutta percha op de wereldmarkt wordt gebragt, terwijl er zulk eene onberekenbaar groote hoeveelheid reeds benoodigd is en meer en meer benoodigd zal zijn, blijven de boomen die deze stof voortbrengen, op Java en andere eilanden van den archipel onbenut in de bosschen en wildernissen staan. Reeds een jaar geleden, maakte de heer Dr. *W. R. van Hoëvell* het publiek hierop opmerkzaam en verhaalde onder anderen, dat die boom, in de woeste zuidelijke streken der residentie Bantam, in zulk eene groote hoeveelheid wordt aangetroffen, dat een district, hetwelk den naam draagt van Kollëlet, naar dien boom genoemd is.

— De Belgische bladen deelen thans den tekst mede van een op het einde der nu gesloten zitting van de kamers ingediend wets-ontwerp, ten doel hebbende de oprigting eener bank tot geldschieting op landerijen en op hypotheken. De obligatien zullen van 100,200,500 en 1000 francs zijn, rentende 4 pCt. Ieder die van de bank leent, verbindt zich om jaarlijks, in twee gelijke termijnen, 5½ pCt. intrest te betalen. Tweemalen in het jaar wordt een zoodanig getal obligatiën ter aflossing uitgeloot als het surplus in de kas veroorlooft. De geleend wordende sommen mogen op gebouwde eigendommen en bosschen niet meer dan een vierde, en voor andere goederen niet meer dan de helft der waarde bedragen; zij behooren in eene van wege de bank goedgekeurde maatschappij tegen brandschade verzekerd te zijn. De bank wordt bestuurd door eenen raad van vijf leden, te benoemen door den koning, en om de drie jaren aftredende.

Kanalisatie.

Hoogst belangrijk is een werk, thans van de pers gekomen, ten titel voerende: De Rijn- Wezer-vaart, door de bekwame schrijvers *T. J. Stieltjes* en *Willem Staring*, uitgegeven bij *W. E. J. Tjeenk Willink* te Zwolle. Dit werk is een vervolg op *de Scheepvaart van Salland en Twenthe* van de zelfde schrijvers. Met veel kennis wordt daarin aangetoond, dat er kanaalverbindingen zijn tusschen meest alle groote rivieren van Europa, en bepaaldelijk mede tusschen de Wezer bij Bremen en de Elbe bij Hamburg, tusschen de Elbe en de Spree bij Berlijn, de Spree en de Oder bij Frankfort en tusschen de Oder en de Weichsel, bevaarbaar tot Warschau in Polen; dat slechts nog ontbreken de kanaalverbindingen tusschen de Wezer en de Eems en tusschen de Eems en de Rhijn. Vervolgens gaan de schrijvers na, op welke wijze en met welke kosten de beide laatste verbindingen kunnen worden verkregen, om tot een geheel te geraken. Zij zijn van oordeel, dat de verbinding tusschen de Wezer en Eems kan geschieden door een kanaal aan te leggen tusschen de Hunte bij Oldenburg en het bovenpand van het kanaal van Papenburg; dat dit kanaal zonder verdeelpunt of horizontaal kan worden gelegd en slechts bij Oldenburg tot afdaling in de Hunte één of twee sluizen zoude behoeven. De lengte van dit nieuw aan te leggen kanaal zou omstreeks negen uren gaans bedragen.

De Eems is tusschen Halte of Papenburg en Meppen niet overal en altijd even goed bevaarbaar, en daarom stellen de schrijvers voor, van het bovenpand der Papenburger vaart een kanaal te maken, evenwijdig met de Eems tot Meppen door het Eemsdal, hetgeen geene meerdere helling behoeft dan het vermoedelijk gering verschil tusschen het bovenpand van de Papenburger vaart en het peil van de Eems en Hase bij Meppen, welk peil door de schrijvers wordt opgegeven op 12,1 boven Amsterdamsch peil.

Van Meppen kan de scheepvaart worden vervolgd door het bestaande Eemskanaal tot Lingen en van Lingen door de opgestuwde Eems tot Rheine.

Om nu de Eems met den Rhijn te verbinden stellen de schrijvers voor dit te doen door de kanalen der Overijsselsche kanaalmaatschappij van Deventer op Almelo en om een nieuw kanaal aan te leggen tusschen Almelo en de Eems bij Hanckenveer boven Lingen met doorsnijding van de Vecht en Dinkel. De kosten van zoodanig kanaal worden begroot op *f* 1,100,000 en wel *f* 680,000 tusschen de Eems en Dinkel op Hanoversch grondgebied en *f* 420,000 tusschen Almelo en de Dinkel.

Ook de Drentsche kanalisatie wordt door de schrijvers overwogen en het denkbeeld geopperd, om deze tot de Eems bij voorkeur boven Hanckenveer te vervolgen, waar het peil is 21,8 Ned. el boven Amsterdamsch peil en alzoo naar het oordeel der schrijvers omstreeks gelijkstaande met de hoogte van het voor de Drentsche kanalisatie noodige verdeelpunt in de veenen.

Dit en hetgeen hieromtrent op pag. 29, 31 en 36 is uiteengezet, is echter minder juist. De schrijvers schijnen in dwaling gebragt door de peilaangaven, op de kaarten van Drenthe voorkomende. Deze teekenen de hoogte, niet van den zandbodem, die alleen in aanmerking komt bij den aanleg van een kanaal, maar van de oppervlakte van het veen. Deze veenkorst, op sommige plaatsen ter dikte van 7 tot 8 el, moet afgetrokken worden van de gegevene peilhoogten en ook van die, welke tusschen de aangewezene Drentsche lijn en Meppen op het bijgevoegde kaartje van het werk der schrijvers zijn geplaatst. In 1848 is eene naauwkeurige waterpaslijn gemaakt, waarbij juist op den zandbodem is gelet. Deze wijst aan, dat het volkomen uitvoerbaar is, om op een peil van 11,902 boven A.p. (het eigenlijke peil der Drentsche kanalisatie, zijnde de meerdere 50 duimen slechts tot watervoorraad) het bovenpand tot over de Hanoversche grenzen door te trekken; dat op de grens afhelling bestaat naar de Eems en de zandbodem op de grens op de gekozen lijn slechts ligt 2.71 Ned. el boven het aangegeven peil van de Eems bij Meppen, of 12.10 boven A.p. Hieruit kan dus het gewigtig gevolg worden getrokken, dat zonder verdeelpunt uit de Eems bij Meppen een kanaal kan worden gelegd tot in het bovenpand der ontworpen Drentsche kanalen, dat dit kanaal, zoolang er water

Eems is, genoegzame voeding zal hebben en zelfs het gewoon water der Eems nog vijf palmen kan dalen, zonder dat de Drentsche kanalen gebrek aan water zullen hebben voor de scheepvaart.

Het is daarom, dat de aandacht wel bepaaldelijk daarop wordt gevestigd: dat de Drentsche kanalisatie, doorgetrokken tot in de Eems bij Meppen, volkomen ten behoeve van de Overijsselsche kanalisatie kan doen, hetgeen van een kanaal tusschen Almelo en Hanckenveer wordt verlangd, onder voorwaarde, dat de provincie Overijssel uitvoering geeft aan haar plan, om een kanaal naar Coevorden te leggen, waarvoor reeds de benoodigde gelden op de Provinciale begrooting van Overijssel zijn uitgetrokken en dit kanaal worde aangelegd op het vereenigingpunt tusschen de Dedemsvaart, de Vecht en het kanaal der Overijsselsche maatschappij.

De voordeelen hierdoor te verkrijgen zullen zijn:

a. dat de schepen door de verbinding van Wezer en Eems komende niet onnoodig met een omweg langs Hanckenveer 10 ellen behoeven te rijzen en daarna gelijke 10 ellen weder te dalen;

b. dat de afstand tusschen Meppen en Deventer korter zal zijn;

c. dat in stede van *f* 1,100,000 te besteden, de Hanoversche regering zal kunnen volstaan met een kanaal zonder verdeelpunt ter lengte van drie uren of 15,000 Ned. ellen te leggen van Meppen tot de grens van de Drentsche veenen en dit kanaal slechts eene sluis zal behoeven tot keering van het hooge water der Eems en om het kanaalpad af te scheiden;

d. dat hierdoor tevens aan de westelijke zeer uitgebreide veenen van Hanover, waardoor het kanaal wordt gelegd, gelegenheid tot afvoer wordt gegeven.

Komt dan het denkbeeld der schrijvers tot stand, om de Eems te verbinden met de Wezer, dan zullen de schepen, uit Warschau, Dantzig, Berlijn, Hamburg, Bremen, Oldenburg komende, de keuze hebben, om hunnen weg te nemen over Coevorden naar Deventer en den Rhijn, en naar Zwolle, of over Hoogeveen naar Meppel en Amsterdam, of over Beilen naar Assen en eventueel naar Groningen en Friesland.

In vele opzigten moge de ligging van Drenthe ongunstig zijn, voor *deze* verbinding heeft het een voorregt, dat men niet mag miskennen. Buiten menschelijke berekening valt het, vooraf na te gaan, welk nut zoodanige kanaalverbinding kan verkrijgen.

Aan de schrijvers der brochure komt de eer toe, dit onderwerp op voortreffelijke wijze te hebben toegelicht en uiteengezet. † †

Aan de Kiezers van het Hoofddistrict Dokkum.

De Verkiezing van *één* Lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, en van *tien* leden voor de Provinciale Staten is aanstaande; zal dit gewigtige werk met eenige regelmaat en met goed gevolg geschieden, dan is het noodzakelijk, dat de kiezers zich vooraf over de uit te brengen keuzen onderling verstaan en tot eenstemmigheid trachten te geraken. Tot bevordering daarvan gelooft de *Burgervereeniging* in Westdongeradeel de vrijheid te mogen nemen, aan de kiezers van dit district waaronder behooren de gemeenten: *Dokkum*, *Ferwerderadeel*, *Westdongeradeel*, *Oostdongeradeel*, *Kollumerland en Nieuwkruisland*, *Achtkarspelen*, *Ameland en Schiermonnik-oog* voor te stellen:

dat de kiezers, in elk der opgenoemde gemeenten met den meesten spoed bijeen komen om:

1°. zich over de uit te brengen keuzen te verstaan;

2°. eene Commissie te benoemen, en af te vaardigen tot bijwoning eener vergadering ten doel hebbende eene aanbevelings lijst op te maken van kandidaten welke de meeste kansen op zich vereenigen om verkozen te worden.

En eindelijk, dat deze Commissien, voorzien van lastbrieven waarin de namen door de meerderheid der Kiezers genoemde Kandidaten vermeld zijn, zich vereenigen tot het houden der boven bedoelde vergadering op Dingsdag den 20 Augustus e. k., des voormiddags 10 uur, ten huize van den Kastelein *R. Vennema* te Dokkum.

Wordende de Kiezers van Westdongeradeel bij deze uitgenoodigd tot het boven bedoelde einde, zich op Donderdag den 15 dezer, 's namiddags 2 uur, te willen vervoegen in de Herberg te Ternaard.

Ternaard,
den 9 Augustus 1850.

Het Bestuur der Burgervereeniging in Westdongeradeel,
Dr. B. B. de Boer, *Voorzitter.*
H. B. KLAASESZ, *Secretaris*

*** Ondertrouwd:
Gorredijk,
den 6 Augustus 1850.
B. BARLAGE, *van Heerenveen*, en
G. HIJLKEMA.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
Groningen,
den 7 Augustus 1850.
W. MUURLING, Weduwnaar, met
M. C. J. VAN DER LOEFF; Weduwe.
Eenige kennisgeving.

*** Op Zondag den 4 Augustus 1850 beviel te Hindeloopen van eene Dochter I. TJEBBES, Echtgenoote van P. VISSER.

*** Heden beviel van een' Zoon B. J. SCHLIKKER, geliefde Echtgenoot van
Sneek, den 5 Augustus 1850. Doct. SLUIJTERMAN.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen Zoon A. TUIJMELAAR, geliefde Echtgenoot van
Sneek, den 5 Augustus 1850. T. ten CATE.

*** Heden verloste van een' Zoon SIJTSKE B. de BOER, Echtgenoote van
Joure, den 6 Augustus 1850. W. R. de JONG.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene Dochter J. M. BRUNINGS, geliefde Echtgenoot van
Sneek, den 9 Augustus 1850. W. T. STAM.

*** Na eene langdurige sukkeling, overleed heden namiddag 4½ ure, tot mijne en mijner Kinderen droefheid, mijne geliefde Echtgenoote ANNA STUIVENBERG, in den ouderdom van ruim 74 jaren, na eene genoegelijke echtvereeniging van ruim 51 jaren.
Leeuwarden, den 7 Augustus 1850. G. MENAGE.

*** Heden overleed na een langdurig doch geduldig lijden, mijne geliefde Echtgenoote TRIJNTJE W. van der STEL, in den ouderdom van 42 jaren en 11 maanden, mij uit een hoogst gelukkig huwelijk van ruim 23 jaren, van negen nog vier overgebleven kinderen nalatende.
Deze slag treft mij zwaar doch ik wensch in Godswil eerbiedig te berusten.
Harlingen, den 8 Augustus 1850. SCHELTE L. ZWAAL.

*** Heden overleed na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der stervenden, in den ouderdom van ruim 65 jaren, onze geliefde Moeder Mejufvrouw TETJE OBBES SCHAAP, Weduwe van den Heer L. Verwer.
Sneek,
den 8 Augustus 1850.
G. L. VERWER,
mede uit naam mijner Broeders en Zusters.

*** Heden ontvingen wij de treurige tijding dat onze eenige en beminde Zoon FREDERIK, in den avond van den 5 dezer, aan den mond van den IJssel, ten gevolge van een ongeluk aan boord, in den stroom gestort en in denzelven is omgekomen. Hij bereikte slechts den jeugdigen leeftijd van ruim achttien jaren.

Hoe ons deze slag treft laat zich alleen gevoelen; het geloof alleen dat Gods doen wijsheid en liefde is kan onze smart lenigen.

Leeuwarden,
den 8 Augustus 1850.
J. H. HOEKSTEIN.
T. S. MIEDEMA.

Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden morgen overleed onze hooggeachte Vader en Grootvader RINTJE TJERKS de JONG, in den gezegenden ouderdom van zeven en tachtig jaren. Slechts tien weken ging onze dierbare Moeder en Grootmoeder hem vóór in de gewesten der eeuwigheid, in den ouderdom van ruim acht en zeventig jaren, nadat zij negen en vijftig jaren door den band des huwelijks vereenigd in liefde en vrede geleefd hadden.

Grouw,
den 10 Augustus 1850.
KLAAS RINTJES de JONG,
uit aller naam.

*** Heden overleed na eene langdurige sukkeling onze geliefde Moeder JANNA van LIER, Wed. van D. C. Kazeer, in den ouderdom van 70 jaren.
Leeuwarden,
den 8 Augustus 1850.
JOHs. KREGER.
Mede uit naam van mijne Broeders en Zusters.
Eenige kennisgeving.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 6 tot en met den 12 Augustus 1850 aangegeven: 14 Geboren. 11 Overleden. Gehuwd 1 paar.

211de STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vijfde klasse.

13de Lijst. Nos. 19771, 6087, 18587, 2568, 19810, ieder een prijs van *f* 1000. No. 5736, een prijs van *f* 100,000. No. 14370, een prijs van *f* 25,000.
14de Lijst. No. 19452, een prijs van *f* 1000.
15de Lijst. Nos. 13189, 9515 en 12347, ieder een prijs van *f* 1000.
16de Lijst. No. 17878, een prijs van *f* 50,000. No. 3179, een prijs van *f* 5000. No. 9979, een prijs van *f* 1000.
17de Lijst. No. 18780, een prijs van *f* 1000 en premie *f* 30,000. No. 12413, een prijs van *f* 70 en premie *f* 5000.

Opgave der Prijs en Aanvoer van *BOTER* en *KAAS*, den 9 Augustus 1850, aan de Stadswaag te Leeuwarden:

	PRIJS.	AANVOER.
BOTER	*f* 28,50.	1130/4 257/8 98/16 vaten.
KAAS	*f* 13,50 à *f* 17,00.	10672 Ned. ℔.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 10 Augustus 1850.

Nederland.				
Werk. Schuld	2½ pCt.	57¼	57 5/16	57⅛
Dito dito ..	3 »	68⅛		
Dito dito ...	4 »	88¼	88 5/16	88¼
Amort.-Synd.	3½ »			
Handel-Maats.	4½ »			
Frankrijk.				
Certific.......	3 pCt.	55⅛		
Rusland.				
Ob. bij *H.* 1798/1815	5 pCt.	105⅞		
dito dito 1828/1829	5 »			
Dito bij dito..	4 »	89¼		
Dito bij *Stiegl.*	4 »	89⅛		
Spanje.				
Leen. *Ard.* v. 85 £	5 pCt.	12⅛	12 3/16	12 3/16
» » v. 510 £	5 »	12⅛		
» onb. Stukk.	5 »			
»	3 »	38⅞		
» Binnenl. à 6/m	3 »	33 9/16		
Ardoin Coupon.. ..»		8 3/16		

Oostenrijk.			
Metaliek... ..	5 pCt.	79⅝	79⅝
» (nieuwe)	5 »	84	
» »	2½ »	42¾	42 13/16
Portugal.			
Te Londen 5 (nu 4)	pCt.	37½ 37 9/16	37½
»	4 »	37 1/16	
Amerika.			
Bank-Actien V. Staten			
Brazilie 1824...	5 pCt.		
» £ 200	5 »		
Peru..........	4½ »		
Venezuela...........		35 15/16	36
Grenada............		18	
Mexico...............		29¼ 29 5/16	29 5/16
Ecuador		3 7/16	

Bij onbeduidende affaire waren heden de fondsen over het algemeen zonder variatie.

Zondag den 11 Augustus.
Geene affaire.

Prijzen der Buitenlandsche Coupons en Uitgelote Obligatien.

Metaliek.	*f* 26.20	Spaansche Piast.	*f* 00.00
Napelsche	» 25.10	Hamb. Russ.	» 37.12½
Div. Engelsche in £ . . .	» 11.97½	Russen in Zilv. R.	» 37.50
Engelsche Russen	» 11.95	Poolsche in fl.	» 28.00
Fransche	» 56.50	Coup. Port. 1 Januarij 1848	
Belgische	» 56.50	per £ 2. . .	» 00.00
Pruisische	» 34.75	» » Binn. n. 12. . .	» 00.00

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BOLSWARD, maken bekend, dat de JAARMARKT alhier dit jaar zal aanvangen op Zaturdag den 24 Augustus 1850, des middags ten 12 ure, en eindigen met Maandag den 9 September daaraanvolgende; zullende vóór Woensdag den 11 dier maand alle Kramen, Disschen, Tenten enz. moeten zijn weggeruimd. Dat de PAARDENMARKT zal gehouden worden op Maandag den 26 Augustus 1850 en dat er op deze Jaarmarkt geene Bedelaars, Hazardspelen en spelen om gewin van geld zullen toegelaten worden.

Bolsward,
den 6 Augustus 1850.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. HAITSMA MULIER.
Ter ordonnantie van dezelven,
S. BRAUNIUS OEBERIUS.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BOLSWARD, Bestuurders der Beneficiale Goederen aldaar, gedenken in het openbaar, bij inschrijving en opbod, aan te besteden: Het doen van eenige belangrijke HERSTELLINGEN en VERBETERINGEN aan de BOEREN-HUIZINGE te IJmswoude, onder Tjerkwerd, door *Jan Reins Miedema* als huurder bewoond.

Wie gading maken komen op Dingsdag den 20 Augustus e. k., 's voormiddags 11 uur, ten Raadhuize der stad Bolsward, alwaar intusschen Bestek en Voorwaarden ter inzage liggen; zullende de aanwijzing in loco geschieden op Zaturdag den 17 bevorens, 's morgens 9 uur.

Bolsward,
den 6 Augustus 1850.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. HAITSMA MULIER.
Ter ordonnantie van dezelven,
S. BRAUNIUS OEBERIUS.

DE BURGEMEESTER en ASSESSOREN der GEMEENTE NORG,
In aanmerking nemende dat bij art. 177 van de Wet van den 6 Julij 1850, (*Staatsblad no. 39*) is bepaald, dat de eerste keuze voor de leden van de Staten zal geschieden op den eersten Dingsdag in September e. k., de dag waarop alle jaren de Norger Herfstmarkt invalt.

Overwegende, dat hierdoor verscheidene personen verhinderd worden hunne Staats Burgerlijke regten uit te oefenen en dat de Handel, zoowel als deze Gemeente, daardoor nadeel zal lijden.

Besluit te bepalen dat de gemelde HERFSTMARKT dit jaar zal plaats hebben op *DONDERDAG den 5 September aanstaande.*

Zij noodigen hunne Ambtgenooten in de Steden en Gemeenten uit, om deze bekendmaking op de in hunne Stad of Gemeente gebruikelijke wijze ter kennis van het Publiek te brengen.

Norg,
den 5 Aug. 1850.
Burgemeester en Assessoren voornoemd,
L. HOMAN.
A. SCHOLTENS.
S. van VEEN.

GRIETMAN en ASSESSOREN van WONSERADEEL, noodigen bij deze uit, de ONDERWIJZERS van den 3den of hoogeren Rang, welke genegen zijn te dingen naar de betrekking van Onderwijzer enz. te Cornwerd, om zich tot dat einde schriftelijk, met overlegging van de acte van Rang, Getuigschriften van goed gedrag en praktikaal Onderwijs, franco aan te melden ter Secretarie van deze Grietenij te Bolsward, voor den eersten September 1850.

De voordeelen aan deze betrekking (wanneer tevens de posten van Koster en Voorzanger daarbij worden waargenomen) verbonden, zijn: Eene vrije Woning in het Schoolhuis, eene vaste jaarwedde van *f* 100 uit de Kerkebeurs en *f* 50 uit de Grietenijkas, alsmede de opkomsten van 2 bunder 54 roede 80 el Schoolland, p. m. *f* 60 renderende, de Schoolgelden van omstreeks 25 leerlingen à 30 Cents in het vierendeelsjaars, 25 tonnen harde Turf voor School- en Kerkgebruik en *f* 5 voor het oppassen der klok.

De dag van het vergelijkend examen zal nader aan de bevoegde Sollicitanten worden medegedeeld.

Bolsward,
den 10 Augustus 1850.
Grietman en Assessoren voornoemd,
T. MULIER.
Ter ordonnantie van dezelven,
J. BINKES.

Maatschappij van Levensverzekering,

onder de zinspreuk: **DUURZAAM en ZEKER**,

gevestigd te LEEUWARDEN.

De Deelname in deze Maatschappij staat bij voortduring open ten kantore der Maatschappij te Leeuwarden, Droevendal Wijk B, no. 186, en verder bij HH. *Agenten*, in vroegere Advertentie opgegeven. — Dezelve verdient de aandacht van alle degene, die door tijdige voorzorg, in het lot van geliefde betrekkingen wenschen te voorzien, welke zij bij hun overlijden anderzins onverzorgd of slechtsmatig verzorgd, zonden achterlaten, en zoo kunnen jaargelden worden verzekerd door *mannen* aan hunne *vrouwen* en door *vrouwen* aan hunne *mannen*; door *ouders* aan hunne *kinderen* en door *kinderen* aan hunne *ouders*; door *broeders* aan hunne *zusters* en door *zusters* aan hunne *broeders*; door *meesters* en *meesteressen* aan hunne *bedienden*, en verder door alle *anderen* aan *degene*, wier toekomstige middelen van bestaan gevaar zouden kunnen loopen. Het genot van dat jaargeld is zeker, want de waarde daarvan, IN KAPITAAL BEREKEND, is voorhanden, en in de plaats van het *jaargeld* kan ook *uitkeering in kapitaal* worden verkregen. Bestuurders stellen voldoende borgtogt.

VOORBEELDEN VAN VERZEKERING:

1°. Een Man van 35 jaren verzekert aan zijne vrouw, die 5 jaren ouder is, een jaargeld van *f* 100. Betaalt voor *inlage f* 33,30, en vervolgens eene *jaarlijksche Contributie* van *f* 22,93, of wel *in eens af* de som van *f* 333.

2°. Eene vrouw van 35 jaren verzekert aan haren man die 5 jaren ouder is, een jaargeld van *f* 100. Betaalt voor *inlage f* 22,97 en vervolgens eene *jaarlijksche Contributie* van *f* 15,90, of wel *in eens af* de som van *f* 229.70.

Zoodra door het overlijden des deelnemers het jaargeld een' aanvang neemt, houdt de Contributie op.

De Notaris G. BAKKER, in de Schrans, nabij Leeuwarden, zal, op Zaturdag den 17 Augustus 1850, des namiddags om 3 ure, ten huize van *Jelle Nauta*, Kastelein op Beetgumermolen, onder Beetgum, bij provisionele toewijzing, presenteren te verkoopen:

Eene nieuw gebouwde HUIZINGE, met STALLING en ERVE, mitsgaders een stuk uitmuntend GUARDENIERS LAND, een en ander staande en gelegen aan de Westerwirder Laan, onder Menaldum, ten Kadaster bekend, gemeente Beetgum, sectie A, nos. 845 en 846, gemeten op 70 roede 40 el; bij *P. J. Noordraven* in eigen gebruik en te aanvaarden: het Huis op den 12 Mei 1851 en het Land *na* het rispen der vrucht *in* dit najaar.

Condition te vernemen ten Kantore van den Notaris.

Verkoop van Mest.

De Notaris ANDREÆ, te Kollum, zal, op Woensdag den 14 Augustus 1850, des namiddags 4 uur, ten huize van *R. Vennema* te Dokkum, in het openbaar verkoopen:

Eene MESTHOOP, zittende op het Hornleger van de plaats onder Oostrum aan het Dokkumerdiep; tot Mei ll. bij de Wed. *Abe G. Katsma* gebruikt geweest. Vóór 1 September e. k. te vervoeren.

Mr. G. SCHOT, Notaris te Franeker, zal, ten verzoeke van den Heer WITHOLT, te Sexbierum, op Woensdag den 21 Augustus 1850, des namiddags om 3 uur, ten huize van de Wed. *Vellinga*, te Oosterbierum, finaal verkoopen:

Eene STELPHUIZING, met STALLING en SCHUUR, aan de Hornestreek onder Oosterbierum, benevens 13 bunder 71 roede 14 el uitmuntend vruchtbaar BOUW- en WEIDLAND aldaar; bij *P. H. Smits* en *Vrouw* in eigen gebruik; Petri en Mei 1851 te aanvaarden; waarop in perceelen geboden is *f* 10,254,25.

VERKOOPING TE *WORKUM*. — De Notaris E. T. KUIPER, te Bolsward, zal, ten verzoeke van den Heer I. J. VERWER, Candidaat Notaris te Makkum c. s., en op autorisatie van de Arrondissements-Regtbank te Sneek, openlijk, onder uitloving van strijk- en verhooggelden aan de meestbiedende presenteren te verkoopen:

Eene kapitale, hechte en degelijk onderhoudene HUIZING, get. wijk A, no. 91, met ERVE, BLEEKVELD, TUIN, 2 REGENBAKKEN, PUT en verdere toebehooren, aan de oostkant van de Wijmerts in de nabijheid van de Markt binnen Workum; laatst door wijlen de Wed. *Sjerp Rinkes Hiemstra* bewoond geweest; 14 dagen na de toewijzing vrij te aanvaarden.

Wie hieraan gading maken komen op Vrijdag den 23 Augustus 1850, des namiddags ten 3 ure, ten huize van *Overmeer*, in den Gouden Leeuw te Workum, bij de voorloopige toewijzing.

De Notaris A. A. LAND, te Franeker, zal, op Donderdag den 29 Augustus 1850, des namiddags ten twee ure, en volgende dagen ter plaatse nader te bepalen, tegen gereede betaling, in het openbaar verkoopen:

Eene groote en nette verzameling BOEKEN, uitmakende de Bibliotheek van den WelEerw. Zeer Gel. Heer *L. van Loon*, vroeger Predikant te Welsrijp, meest Godgeleerde ook eenige Geschied-, Aardrijks-, Taal-, Dicht- en Letterkundige Werken.

De CATALOGUS te bekomen bij den Notaris en den Boekverkooper IJPMA te Franeker, à 10 Cts.

Uit de hand te koop:

Eene DORPSTOREN-KLOK, ter grootte van 0,55 el diameter. Te bevragen bij G. P. KEUNING, Mr. Timmerman te Ternaard.

Nieuwe en gebruikte RIJTUIGEN TE KOOP, waaronder drie beste kromme Chaisen en twee Kapwagens, een zoo goed als nieuw, bij J. A. ZANDSTRA, Wagenmaker bij de Posthoorn te Leeuwarden.

J. B. DRIELSMA & C°., Negotianten in EFFECTEN enz., in de Kleine Kerkstraat te *Leeuwarden*, vraagen dagelijks tot de overname der OBLIGATIEN *RUSLAND*, 5 %, bij *Hope & Comp.*, Leening 1828/29, loopende over de nommers 18001—42000, ter bezorging van de daarbij behoorende NIEUWE STELLEN COUPONS.

NB. Ter behoorlijker tijd zal gelijke kennisgeving geschieden omtrent de Obligatien *RUSLAND* van 1798—1816.

De Heer CAHEN van Berlijn,

brengt hiermede ter kennis van het geacht Publiek, dat hij gearriveerd en uitgepakt is bij den Heer C. WITTEVEEN, *in het wapen van Friesland*, albier, met een groot assortiment HEEREN KLEEDINGSTUKKEN, bestaande zoowel in Zomer- als Wintergoederen, als: Paletôts, Jassen, Rokken, Broeken, Vesten, Mantels, Ochtendjassen, Stofjassen, Satijnen en Zijden Doeken, die verre beneden fabrieksprijzen verkocht worden. Daar de goederen niet weer mede naar *Duitschland* kunnen vervoerd worden, zoo wordt alles buitengewoon goedkoop verkocht. De tijd zijner terugreis is beperkt en kan zijn verblijf alhier niet langer dan 14 dagen zijn, waarom bij hoopt zich spoedig met een bezoek te zullen vereerd zien.

BERIGT

VOOR DIEGENEN WELKE AAN VERLAMMING LIJDEN ENZ.

Buitengewone genezing door de Zalf en Pillen van HOLLOWAY.

Afschrift van een brief van den kapitein *E. F. Ferris*, bij de leger afdeeling van Rumpore, gedagteekend uit Rohilcund, in Indiën, den 15 Januarij 1849, aan den professor *Holloway*. Mijnheer, ik houd het voor zeer nuttig dat uw geneesmiddel algemeen bekend wordt, en ik neem de vrijheid u kennis te geven van eene bewonderenswaardige genezing, waarvan ik persoonlijk getuige ben geweest. Eene oude vrouw was sedert twee jaren aanhoudend bedlegerig geweest, en had van af de heupen, geheel en al het gebruik harer beide beenen verloren, hare ledematen schenen als hetware geheel dood en waren volkomen gevoelloos, en nu is zij, door het gebruik uwer Zalf en Pillen geheel hersteld.

(*Was geteekend*) E. F. FERRIS.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 22,50.
POTJES ZALF van - 0,90, - 2,10, - 3,30, - 8,15, - 15,90, - 22,90.

Zijn *op franco aanvrage, à contant*; te bekomen aan het Hoofddepôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te Leeuwarden; M. GAARBEEK, te Groningen; H. A. P. VAN GORCUM, te Assen; almede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

De Ondergeteekende berigt door deze aan het geëerd Publiek, dat hij de affaire als SMID en alles wat in dat vak vereischt wordt, thans uitoefent in de Galileër Kerkstraat, wijk letter B, no. 190*a*. Hij tracht het overige de soliditeit wegens zijne werkzaamheden als andersins te vermelden, daar hij reeds vroeger eene reeks van vijf en twintig jaren diezelfde affaire te dezer stede heeft uitgeoefend, en houdt zich verder in een ieders gunst gerecommandeerd.

Leeuwarden, den 13 Augustus 1850. G. J. BEERS.

Aan het Verkoophuis.

De Heer J. A. HULSCHER, van *Balk*, zendt mij het bijgaande ATTEST, met vergunning daarvan naar goedvinden gebruik te maken, doch niets daaraan te veranderen; het niet op te smukken, niets af, niets bij te doen, maar het eenvoudige relaas der ware toedragt in alle zuiverheid weder te geven.

Sneek, *UEd. Dr.*
den 29 Julij 1850. P. T. POTMA.

Aan den Heer POTMA, te Sneek.

Sedert acht jaren heb ik aan RHEUMATISMUS geleden, somtijds in hevige en somtijds in mindere mate, dan ook eens voor langeren, dan weder voor korteren tijd, en hoewel ik wel eens van GOLDBERGER'S KETTINGEN gehoord had, beken ik, dat ik volstrekt geene verwachting van zulk een eenvoudig middel had. In de maand Maart jl. werd ik van die pijnlijke kwaal weder allerhevigst aangetast, zoodat ik geheel onvermogend was mijne beroepsbezigheden waar te nemen, en hoewel ik mijne gewone middelen daartegen aanwendde, vond ik volstrekt geene beterschap. Om dien tijd bezocht mij een vriend, die een GOLDBERGERSCHE KETTING bij UEd. gekocht had en mij stellig verzekerde dezelve geheel aan de verwachting voldaan had, waarop ik besloot het dan ook eens te beproeven. Ik beken hiermede in gemoede en waarheid, dat ik in VIJF DAGEN TIJDS zooveel in beterschap toenam, dat ik weder mijne werkzaamheden kon verrigten, en tot heden toe daarin ongehinderd heb kunnen voortgaan.

Ik zend UEd. dit ATTEST om er naar believen gebruik te maken, daar mijn doel alleenlijk is, om, indien er LIJDERS AAN DEZE SMARTELIJKE KWAAL, die even als ik misschien ook wel van Uwe KETTINGEN gehoord, maar nog een vooroordeel tegen dezelve hebben, bewogen mogten worden dit eenvoudige middel eens te beproeven, en sluit ik deze met den hartelijken wensch, dat zij dezelfde goede uitwerking er van hebben mogen, als ik daarvan heb ondervonden.

Na vriendelijk groete noeme ik mij

Balk, *UEd. Dienaar*,
den 20 Julij 1850. J. A. HULSCHER.

Eene in het Hollandsch vertaalde Verhandeling van Dr. ARNOLD, over GOLDBERGER'S KETTINGEN, hunnen heilzamen invloed op het dierlijk Organismus, de Verschijnselen die ze voortbrengen en de Ziekten waartegen zij met succes gebruikt kunnen worden, is *Gratis* verkrijgbaar gesteld in de onderstaande Dépôts, waar de ECHTE KETTINGEN, die het Rosabandje met de Waarschuwing om de doosjes hebben, voor *f* 1.80 en *f* 2.70 verkocht worden.

De Heer GOLDBERGER vervaardigt thans ook KETTINGEN met dubbele Schakels en Twee Cylinders, die in zeer hardnekkige gevallen met succes aangewend geworden zijn. Zij kosten *f* 3,60 en *f* 5.40.

Amsterdam, *Verkoophuis*; Assen, *H. P. A. v. Gorcum*; Bolsward, *S. S. Oosterbaan*; Dokkum, *A. Schaafsma*; Franeker, *K. Drager*; Gorredijk, *S. G. Swart*; Groningen, *R. Hartman*, *J. L. Lagro Jr.* en *C. Rikkers*; Heerenveen, *G. Overdiep* en Gebr. *Padberg en Co.*; Harlingen, *L. P. Mirande Ps.*; Leeuwarden, *S. P. Postma*; Pekel-A, Gebr. *Polak*; Sneek, *P. T. Potma*; Veendam, *S. Savenye*; Winschoten, *G. Wasman*, en verder in bijna alle andere steden van het rijk.

HARDDRAVERIJ.

Daar de Harddraverij Zaturdag den 10 Augustus e. k. geen plaats heeft gehad, door het onguntige weder, zoo gedenken J. J. OLIJNSMA en eenige Ingezetenen van Menaldum, met toestemming van den Heer Grietman van Menaldumadeel, te laten Verharddraven op Zaturdag den 17 Augustus e. k.: *Een ZILVEREN TREKPOT* tot Prijs, of *VIJFTIG GULDENS* ter keuze van den winnaar, vrij te vereeren; door Paarden die niets meer dan een Prijs hebben gewonnen, hoe ook genoemd.

Aangifte der Paarden des namiddags ten één ure, zullende de Draverij ten 3 ure een aanvang nemen.

Met consent van het Edel Achtb. Grietenij Bestuur van Baarderadeel, gedenken de Kasteleins S. BANGMA, J. FOPMA en eenige Liefhebbers te Weidum, op Donderdag en Vrijdag den 15 en 16 Augustus 1850 te laten Verharddraven:

Op den 15den bij S. BANGMA: *Een fraai CHAISTUIG, met BERLIJNSZILVER gemonteerd*, door driejarige Paarden die geen Prijs gewonnen hebben.

En op den 16den bij J. FOPMA, met Paard en Chais: *Een prachtig ZILVEREN KOMFOOR*, door Paarden die geen Prijs gewonnen hebben, uitgezonderd driejarige.

De Paarden moeten tot genoegen der Keurmeesters zijn. De aangiften ten 12 ure.

Harddraverij te Lieve Vrouwen-Parochie.

De Kasteleins SALVERDA en eenige Liefhebbers zijn voornemens, op Maandag den 19 Augustus 1850, des namiddags ten 2 ure, te Vrouwen-Parochie te laten Verharddraven en vrij te vereeren:

EENE FRAAIJE PENDULE,

tusschen Paarden die, na driejarigen ouderdom, niet meer dan één' Prijs gewonnen hebben en tot genoegen der Keurmeesters zijn.

Hardzeilpartij te Sneek.

Met toestemming van het E. A. Bestuur der stad Sneek, zullen aldaar worden Verhardzeild op Woensdag den 21 Augustus 1850, des namiddags precies ten 2 ure: VIER FRAAIJE PRIJZEN EN PREMIEN, als:

1°. Door *Vracht-*, *Beurt-* en *Veerschepen* van 8 el over steven en daarboven.
2°. » *Jagten* en *Booten* van 6 el tot beneden 8 el.
3°. » *Booten* van 5 el tot beneden 6 el.
4°. » *Bootjes* van 4 el 8 palm en daar beneden, vrij van belasting en getuigd met bezaan- of met sprietzeil.

Aangifte vóór of op Dingsdag 20 *Augustus*, bij den Heer A. HAAGSMA, te Sneek; *Loting Woensdag* 21 *Augustus*, 's morgens 10 *ure* precies, bij G. DE RUITER, aldaar.

Men zal de Zeilaadje naar goedvinden kunnen inrigten, zoodat in dit opzigt de meestmogelijke vrijheid wordt gelaten.

Voorts wordt door medewerking der *Nederlandsche Zeil-* en *Roei-Vereeniging* te Amsterdam uitgeloofd voor een' *Roei-Wedstrijd* van vierriems Gieken, tot PRIJS: *Een stuk GEWERKT ZILVER* en tot PREMIE: *Een stuk GEWERKT ZILVER of voorwerp van anderen aard.*

Aangifte vóór den 18 *Augustus*, bij den Heer TH. COOL, te Sneek; *loting op den dag zelve*, 's morgens 9 *ure*, bij G. DE RUITER, aldaar.

Een ongehuwde SMIDSKNECHT, zijn werk grondig verstaande, alsmede het Paardenbeslaan, kan dadelijk werk bekomen bij J. M. DIJKSTRA, te Idskenhuizen.

Er wordt gevraagd een bekwame BAKKERSKNECHT, om dadelijk in dienst te treden. Adres bij den Boekhandelaar en Steendrukker J. C. KREDIET, te Heerenveen. Brieven franco.

Wie een ligtbonte TIJGERHOND vermist, kan denzelven tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten terug bekomen bij J. M. v. D. HOEK, te Nijega, grietenij Hemelumer-Oldephaert en Noordwolde.

Door het FRIESCH GENOOTSCHAP *van* GESCHIED-, OUDHEID- en TAALKUNDE is uitgegeven het *vijfden* deels *vierde* stuk van

DE VRIJE FRIES.

Inhoudende: *Levensberigt van Agaeus Albada*, door *Jr. Mr. M. de Haan Hettema. Het Hunebed te Rijs, in Gaasterland*, door *Dr. L. F. J. Janssen. De Gildehoren in het Grootveerschippersgild te Harlingen. Drinkhoren van het Sint Antonis Gild. De Generaal Hans Willem Baron van Aylva en zijn Geslacht*, door *J. van Leeuwen*. Met platen 60 Cents.

Verkrijgbaar bij G. T. N. SURINGAR, Uitgever des Genootschaps te Leeuwarden en verder alom.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.